

# Сава Немањић у српској средњевековној повести



Свети Сава (око 1175—14. јануар 1236) био је српски принц, монах, игуман манастира Студенице, књижевник, дипломата и први архиепископ аутокефалне Српске православне цркве.



Рођен је као Растко Немањић, најмлађи син великог жупана Стефана Немање, и брат Вукана и Стефана Првовенчаног.

Као младић добио је од оца на управу Захумље (1190. или 1191). Убрзо 1192. године Растко је побегао на Свету гору и замонашио се у руском манастиру Светог Пантелеймона, где је добио име Сава.

Касније је са својим оцем, који се замонашио и добио име Симеон (вероватно 25. март 1196),

подигао манастир Хиландар (1198—99), први и једини српски манастир на Светој гори.



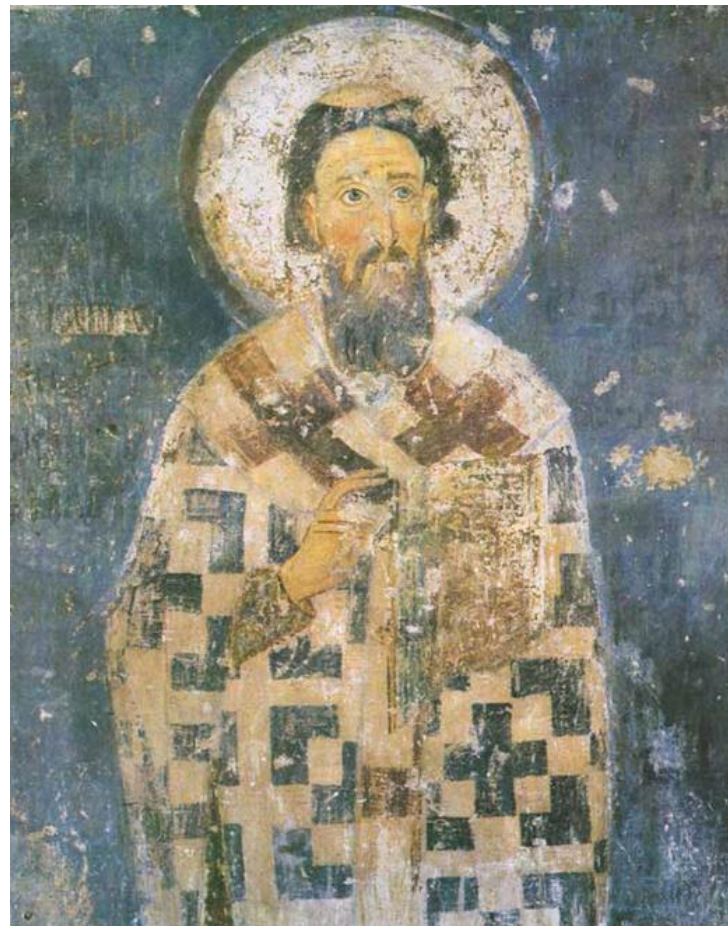
У Србији је 1202. године дошло до рата за власт између синова жупана Стефана Немање. После измирења 1204. године велики жупан Стефан Првовенчани и кнез Вукан позвали су Саву да их потпуно измири и он се вратио у Србију почетком 1208. године.



Истовремено се бавио просветитељским радом, настојећи приближити својим сународницима основе верске и световне поуке, да би се 1217. вратио на Свету гору. Године 1219.

Сава I Српски је убедио Васељенског патријарха и никејског цара да одобре аутокефалност (самосталност) српске цркве са статусом архиепископије.

Васељенски патријарх Манојло I Цариградски у Никеји је именовао Саву I за првог архиепископа Србије.

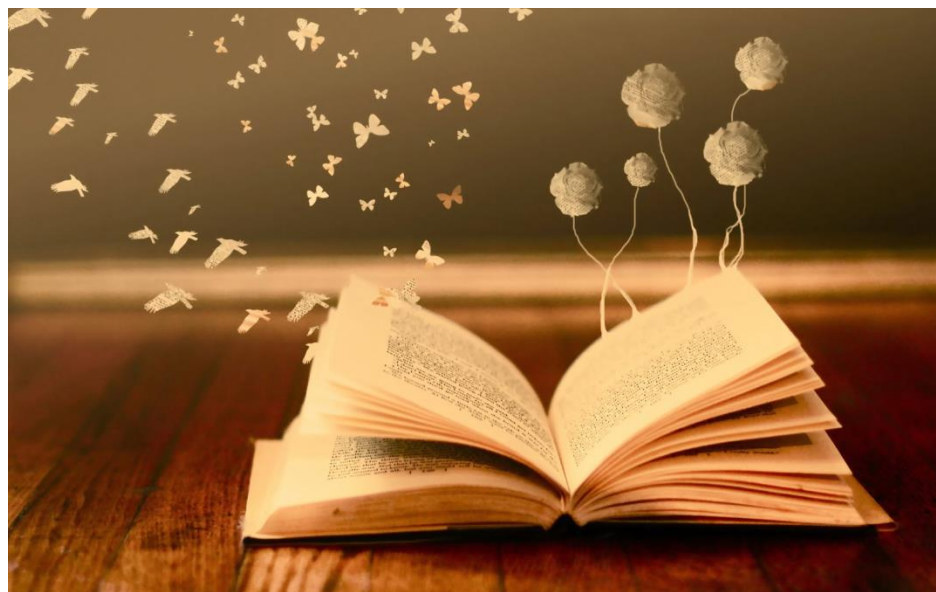


Сава остао је архиепископ све до 1233. године, да би га тада заменио његов ученик Арсеније I Сремац.

Два пута је путовао у Палестину. На повратку са другог од тих ходочашћа у Свету земљу, смрт га је затекла тадашњој бугарској престоници Великом Трнову 14. јануара 1236. Његове мошти је у манастир Милешеву пренео његов нећак, краљ Стефан Владислав I.



Сава је оставио више писаних дела. Зато је био један од значајнијих писаца и правника из средњег века код Срба. Његова најзначајнија писана дела су Житије Светог Симеона, Карејски типик, Хиландарски типик и Студенички типик, као и Законоправило.





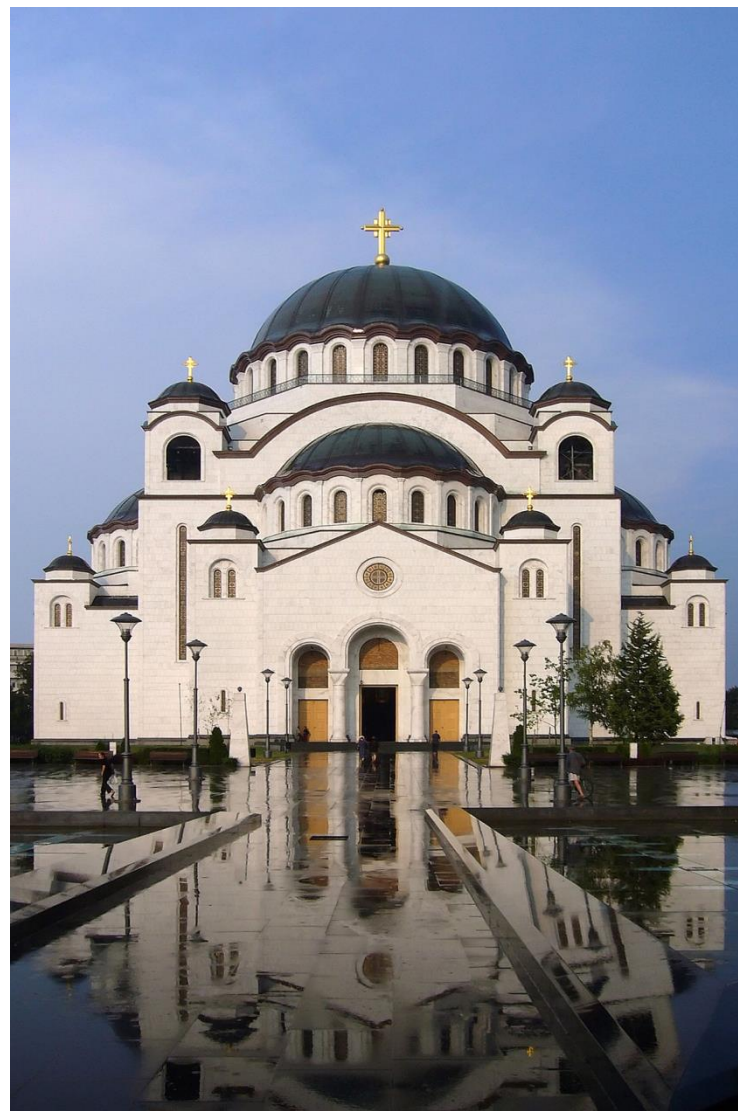
Образујући будуће службенике православне цркве стекао је велике заслуге за развој школства и просвете код Срба у средњем веку.

У Србији и Републици Српској се дан његове смрти (27. јануар по новом календару) обележава као Дан просвете.



Савин култ у народу био је јак. После једног устанка Срба против Османског царства, турски заповедник Синан-паша је наредио да се спале мошти Светог Саве на Врачару вероватно 1594.

Савин култ у народу био је јак. После једног устанка Срба против Османског царства, турски заповедник Синан-паша је наредио да се спале мошти Светог Саве на Врачару вероватно 1594. На месту где се мисли да је била дигнута ломача да уништи последње остатке Светог Саве сазидан је Храм Светог Саве, највећа православна богомоља код Срба.





# Хвала на пажњи



Дарија Липскаја VIЗ